

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2003/34

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor toezicht in de refter.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 29/10/2003

1.2 Vraag

Vraag ouder betreffende de prijzen die de school hanteert voor de aanwezigheid in de refter, middagtoezicht en avondtoezicht.

1.3 CZB

- De vraag werd ontvangen op 29/10/2003.
- Antwoord van de secretaris van de CZB op 29/10/2003 met vermelding dat de vraag ontvangen en geregistreerd werd.
- Opvraging van de stukken (schoolreglement, bijdrageregeling en ondertekening schoolreglement) aan de Vrije Basisschool
- Reactie van de betrokken school op 5/11/03.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

De vragende partij vraagt of de kosten voor aanwezigheid in de refter, middagtoezicht en avondtoezicht van zijn twee kinderen mogen doorgerekend worden en of dit op een billijke wijze werd gedaan.

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

1 december 2003 - 12u.30

3.2 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

De heren Walter Cools, Marc Henri Cornely, Raf Verstegen, Jean Dujardin.

4. ADVIES COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Artikel 37

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen :

1° het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de interne beroepsmogelijkheden;

2° de procedure volgens dewelke getuigschriften basisonderwijs worden toegekend en de procedure volgens dewelke een beroep kan ingediend worden tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs;

3° bepalingen in verband met onderwijs aan huis;

4° richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen;

5° afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten;

6° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27, § 3.

§ 4. Het schoolbestuur informeert de ouders schriftelijk over het schoolreglement voorafgaand aan de eerste inschrijving van hun kind en bij elke wijziging van het reglement.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde lager onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat de ouders niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen of het bereiken van de eindtermen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds een kosteloze toegang en anderzijds het vragen van een redelijke bijdrage voor bepaalde onderwijskosten van noodzakelijke, geleverde goederen en diensten.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er activiteiten georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn voor de eindtermen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen; hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening (vb. middag- en avondtoezicht) die niet verplicht gesteld kan worden en waarvoor het schoolbestuur een bijdrage aan de ouders kan vragen.

De Commissie is van oordeel dat in het kader van een afzonderlijke dienstverlening de school geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds kosten voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

De regelgeving voorziet wel dat het prijzenbeleid van de school ter sprake komt via overleg in de participatieorganen (schoolraad, participatieraad) en dat er afwijkingen zijn voor de minder-gegoede ouders. De vergelijking tussen gemaakte kosten en gevraagde bijdrage dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving via het schoolreglement alle ouders duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de bijdrage voor o.a. een aanvullende dienstverlening als middagtoezicht, zoals overeengekomen in het participatieproces.

De Commissie neemt kennis van de bundel van 5 november 2003 waaruit blijkt dat de niet onredelijke bedragen voor middagtoezicht, refter en avondstudie zijn opgenomen in het schoolreglement. Het is evenwel onduidelijk of de ouders er kennis van hebben genomen. Verder verklaart de betrokken school dat de bijdrage voor aanwezigheid in de refter beantwoordt aan kosten voor het personeel dat in de refter toezicht houdt. Een bijdrage voor "aanwezigheid" in een reftergebouw is dan ook een misleidende benaming zo er effectief reftertoezicht is door personeel.

De Commissie komt tot volgend advies:

De Commissie stelt vast dat de regelgeving toelaat dat voor afzonderlijke dienstverlening zoals middag- en avondstudie en toezicht het schoolbestuur een bijdrage kan vragen aan de ouders. Het concrete prijzenbeleid dient reëel te zijn en wordt na het participatieproces aan alle ouders op duidelijke en volledige wijze schriftelijk medegedeeld via het schoolreglement.

Brussel, 1 december 2003

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter